

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti O'zbek tili ta'lifi fakulteti kengashining 2022-yil
09.09.2022-dagi 1-sonli majlisiga fakultet tasdiqlangan

**Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti
O'zbek tili ta'lifi kafedrasi huzuridagi ilmiy-tadqiqot markazining
NIZOMI**

Mazkur Nizom O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 20-apreldagi "Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora tadbirlari to'g'risida"gi PQ-2909-sonli qarori, 2017-yil 27-iyundagi "Oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3151-sonli qarori, 2019-yil 7-maydagi "Iqtisodiyot tarmoqlari va sohalariga innovatsiyalarni joriy etish mexanizmlarini takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha choralar to'g'risida"gi PQ-3698-sonli qarori, 2019-yil 11-iyuldagagi "Oliy va o'rta maxsus ta'lim tizimiga boshqaruvning yangi tamoyillarini joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4391-sonli qarori hamda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti SH.Mirziyoev rahbarligida 2021-yil 16-iyun kuni o'tkazilgan videoselektor yig'ilishining 34-sonli bayoni 2-bandiga muvofiq ishlab chiqilgan va Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti (keyingi o'rnlarda **universitet** deb yuritiladi) O'zbek tili kafedrasi (keyingi o'rnlarda **kafedra** deb yuritiladi) huzuridagi ilmiy-tadqiqot markazi (keyingi o'rnlarda **markaz** deb yuritiladi) maqsadlari, vazifalari, funksiyalari, huquq va majburiyatları, shuningdek, tashkiliy asoslarini belgilab beradi.

I. Umumiy qoidalar

- 1.1. Markaz kafedraning ilmiy-innovatsion tadqiqotlari bilan shug'ullanadi.
- 1.2. Markaz O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi va qonunlari, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi palatalarining qarorlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari, qarorlari va farmoyishlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarorlari va farmoyishlari, O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi qarorlari, Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi Hay'ati qarorlari va buyruqlari, universitet kengashining qarorlari, universitet rektorining buyruqlari, shuningdek, universitetning Ustavi, Ichki mehnat tartibi qoidalari hamda mazkur Nizom asosida faoliyat olib boradi.
- 1.3. Markaz universitet tomonidan vaqtinchalik foydalanishga berilgan mulkdan foydalanishi, o'z nomidan ilmiy-innovatsion mahsulotlar ishlab chiqarish, maslahat va

turli xildagi xizmatlar ko'rsatish, respublika OTM va xo'jalik yurituvchi subyektlar uchun seminar-treninglar tashkil etish, ularni amaliyatga joriy etish bo'yicha universitetning Ilmiy-innovatsion ishlanmalarni tijoratlashtirish bo'limi bilan hamkorlikda shartnomalar tuzish, ularni ijro etish huquqiga ega.

1.4. Markaz noyuridik shaxs maqomida bo'lib, dumaloq muhr, burchak shtampi hamda o'zbek va ingliz tillarida nomi ko'rsatilgan rasmiy ish qog'ozlariga ega bo'ladi.

1.5. Markaz rasman quyidagicha nomlanadi:

davlat tilida: "*O'zbek tili kafedrasi huzuridagi ilmiy-tadqiqot markazi*".

ingliz tilida: "*Research Center at the Department of Uzbek Language*"

II. Markaz faoliyatining maqsadi, asosiy yo'nalishlari va vazifalari

2.1. Markazning asosiy maqsadi kafedra ilmiy salohiyatini oshirish, ilmiy-innovatsion faoliyatni jadallashtirish, kafedraning xalqaro maydondagi nufuzini oshirishga qaratilga faoliyat olib borish, ilmiy loyihalar va xo'jalik shartnomalarini bajarish orqali respublika iqtisodiy soha va tarmoq tashkilotlari rivojiga hissa qo'shish, o'zaro hamkorlikni ta'minlash, kafedra pedagog-xodimlarining ilmiy tadqiqotlari orqali moddiy manfaatdorligini oshirish, ilmiy-innovatsion mahsulotlar ishlab chiqarish, maslahat va turli xildagi xizmatlar ko'rsatish, respublika OTM va xo'jalik yurituvchi sub'ektlar uchun seminar-treninglar tashkil etish, ularni amaliyatga joriy etish, o'zbek tilining tadqiqi, ta'limi va targ'ibiga oid ilmiy tadqiqotlari amalga oshirish hamda tadqiqot natijalarini amaliyatga tatbiq etish.

2.2. Markaz faoliyatining asosiy yo'nalishlari:

kafedraning ustuvor yo'nalishlaridan kelib chiqib o'quv, ilmiy-innovatsion faoliyat olib boradi;

soha tarmoqlari, tarmoq tashkilotlari, O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasining institutlari va boshqa ilmiy-tadqiqot muassasalari bilan yaqindan hamkorlik qiladi;

o'z nomidan ilmiy-innovatsion mahsulotlar ishlab chiqarish, maslahat va turli xildagi xizmatlar ko'rsatadi;

respublika OTM va xo'jalik yurituvchi subyektlar uchun seminar-treninglar tashkil etadi;

ilmiy va innovatsion ishlanmalarni amaliyatga joriy etish bo'yicha hamkorlikda shartnomalar tuzadi, ularni ijro etadi.

2.3. Markazning asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

tarmoq tashkilotlari bilan hamkorlik shartnomalari tuzish, ularda talabalar amaliyotini tashkil etish hamda hamkorlikda har o'quv yili uchun chora-tadbirlar dasturini ishlab chiqish;

iqtisodiyot turli sohalari hamda tarmoq korxona va tashkilotlari, muassasalari bilan xo'jalik shartnomalari tuzish;

o‘qitish va malaka oshirish yo‘nalishlari bo‘yicha zarur axborot-ma’lumotlar bazasini shakllantirish, ta’lim jarayoniga zamonaviy innovatsion pedagogik, multimedia va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini ishlab chiqishni va ularni joriy etishni tashkil etish;

o‘quv, ilmiy-innovatsion yoki boshqa (dasturiy mahsulotlar, marketing, axborot-tahliliy, patent-litsenziyalangan, o‘quv-uslubiy va h.k.) mahsulot xizmatlarini amalgalashirish;

kafedra pedagog-xodimlari va tadqiqotchilarining tarmoq tashkilotlarida amaliy tadqiqotlar olib borishlari uchun zarur sharoitlarni yaratish;

o‘quv kurslarini tashkil etish;
pullik ta’lim va boshqa xizmatlar ko‘rsatish;
sohaning dolzARB mavzulari bo‘yicha konsalting xizmatlari ko‘rsatish;
innovatsion biznesni rivojlantirish uchun korporativ aloqalarni yo‘lga qo‘yish;
korxona va tashkilotlar bilan hamkordikda ilmiy tadqiqotlarni bajarish;
ilmiy va innovatsion faoliyatni amalga oshirish bilan bog‘liq tuzilgan xo‘jalik shartnomalarini bajarish.

III. Markaz faoliyatini tashkil etish va boshqarish

3.1. Markazning ish rejasi har o‘quv yili uchun kafedraning o‘quv, ilmiy-innovatsion faoliyatining ustuvor yo‘nalishlaridan kelib chiqib shakllantiriladi va universitet rektori tomonidan tasdiqlanadi.

3.2. Markaz faoliyatini boshqarish universitet rektori buyrug‘i bilan tayinlanuvchi markaz direktoriga yuklatiladi.

3.3. Markaz o‘ziga yuklangan vazifalarni bajarishda soha tarmoqlari, O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasining institutlari va boshqa ilmiy-tadqiqot muassasalari bilan yaqindan hamkorlik qiladi.

3.4. Markazning oldiga qo‘yilgan vazifalar, faoliyat ko‘lami va talabidan kelib chiqib, shuningdek, mazkur sohada belgilangan qoidalarni hisobga olgan holda belgilanadi.

3.5. Markaz ushbu Nizomda ko‘zda tutilgan asosiy vazifalarni bajarish va maqsadlarga erishish doirasida mustaqillikka ega.

3.6. Markazning faoliyati va oldida turgan vazifalariga muvofiq o‘quv, o‘quv-uslubiy, ilmiy tadqiqotlar va boshqa turdag‘i faoliyat samaradorligini ta’minlaydigan bo‘limlar, laboratoriylar, guruhlar, o‘quv-uslubiy kabinetlar va boshqa turdag‘i bo‘linmalar tashkil etilishi mumkin.

3.7. Markazning faoliyati universitet moddiy-texnika bazasida amalga oshiriladi.

3.8. Markaz universitet tomonidan markazga biriktirib qo‘yilgan mulk va boshqa resurslardan maqsadli foydalanadi.

3.9. Markaz mulkini universitet tomonidan markazga biriktirib qo‘yilgan, shuningdek, markaz faoliyati natijasida kelib tushadigan mablag‘lar hisobiga xarid qilingan asosiy fondlar va aylanma vositalar, hamda pul mablag‘lari va boshqa

boyliklar tashkil qiladi. Markaz mazkur Nizom va universitet Nizomida ko‘zda tutilgan huquqlar doirasida hamda asosiy maqsad va vazifalarga muvofiq mulkni tasarruf qiladi va foydalanadi.

3.10. Universitet Kengashining qarorlari, rektorning buyruqlari markaz uchun majburiydir.

3.11. Markaz belgilangan tartibda ma’lumotlarni universitet rahbariyatiga taqdim etadi, universitet Kengashida hisobot beradi va taqdim etilgan axborotlarning ishonchliligi uchun javobgar hisoblanadi.

IV. Markaz faoliyatini moliyalashtirish

4.1. Markazning asosiy daromad manbai quyidagilar hisoblanadi:

O‘zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi tomonidan tanlovlardan natijalari bo‘yicha ajratilgan fundamental, amaliy va innovatsion tematik grantlar; xalqaro tashkilotlarning grantlari;

shartnomada asosida ko‘rsatilgan xizmatlardan olinadigan daromadlar, jismoniy va yuridik shaxslar, shu jumladan O‘zbekiston Respublikasi norezedentlarining homiylik xayriyalari;

Markaz tomonidan ishlab chiqilgan o‘quv, ilmiy-innovatsion yoki boshqa (dasturiy mahsulotlar, marketing, axborot-tahliliy, patent-litsenziyalangan, o‘quv-uslubiy va h.k.) mahsulot xizmatlarini amalga oshirish, o‘quv kurslarini tashkil etish hisobiga olingan daromadlar;

pullik ta’lim xizmatlari va iqtisodiyotning dolzarb mavzulari bo‘yicha konsalting xizmatlari hisobiga olingan daromadlar;

markazga innovatsion biznesni rivojlantirish uchun uchinchi shaxslar tomonidan yoki korporativ aloqalar doirasida ajratilgan maqsadli moliyaviy, homiylik yoki xayriya mablag‘lari;

korxona va tashkilotlar bilan ilmiy tadqiqotlarni bajarish, ilmiy seminarlarni o‘tkazish bilan bog‘liq tuzilgan xo‘jalik shartnomalarini amalga oshirishdan olingan daromadlar;

O‘zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligidagi taqiqlanmagan boshqa faoliyatlar hisobiga olingan daromadlar.

4.2. Mazkur nizomning 4.1-bandida ko‘zda tutilgan tushumlar va daromadlar universitetning subschet hisob raqamida jamlanadi.

4.3. Subschet hisob raqamga kelib tushgan mablag‘lar markaz direktori tomonidan boshqariladi.

4.4. Markaz xodimlarining ish haqi universitetda qabul qilingan mehnatga haq to‘lash tizimi va shakllariga muvofiq markaz daromadlari hisobidan moliyalashtiriladi.

4.5. Markaz xodimlariga ish haqi markazning moliyaviy imkoniyatlaridan kelib chiqib qo‘srimcha to‘lovlar, ustama va boshqa rag‘batlantiruvchi to‘lovlarni o‘z ichiga olishi mumkin.

4.6. Markaz xodimlari o'z faoliyatini markaz direktori bilan tuzilgan mehnat shartnomasi asosida amalga oshiradi. Xodimlar mehnatiga haq to'lash hajmi, shuningdek, moddiy rag'batlantirishning boshqa shaklidagi to'lovlar markaz tasarrufida bo'lgan mablag'lar doirasida belgilanadi va amalga oshiriladi.

4.7. Markazning buxgalteriya hisobotlari mehnat shartnomasi asosida jalg etilgan hisobchi yoki markazlashtirilgan universitet buxgalteriyasi tomonidan yuritiladi. Markaz buxgalteriya hujjatlari va hisobotlarini yuritish uchun zarur bo'lgan barcha hujjatlarni Universitet buxgalteriyasiga belgilangan muddatda taqdim etishi lozim.

4.8. Markaz tomonidan xizmat ko'rsatish maqsadida tuziladigan har qanday shartnoma hamda markaz hisob raqamidan foydalanish universitet Bosh hisobchisi bilan kelishgan holda markaz direktori rahbarligi va nazorati ostida amalga oshiriladi hamda ulardan foydalanishning qonuniyligi uning zimmasiga yuklatiladi.

V. Markazning huquq va majburiyatları

5.1. Markaz o'ziga yuklangan vazifalarni bajarish uchun quyidagi huquq va majburiyatlarga ega:

tarmoq tashkilotlari bilan hamkorlik shartnomalari tuzish;

tarmoq tashkilotlarida talabalar amaliyotini tashkil etish;

tarmoq tashkilotlari bilan hamkorlikda har o'quv yili uchun chora-tadbirlar dasturini ishlab chiqish;

iqtisodiyot turli sohalarining korxona va tashkilotlari, muassasalari bilan xo'jalik shartnomalari tuzish;

tarmoq tashkilotlarida talabalarni ish bilan ta'minlashga qaratilgan aniq choralar ko'rish;

kafedra pedagog-xodimlariga tarmoq tashkilotlarda amaliy tadqiqotlar uchun zarur sharoit yaratish;

Markaz xodimlarini moddiy rag'batlantirish va ijtimoiy muhofaza qilish;

tadqiqot uchun zarur o'quv, uslubiy va moddiy-texnika bazasini tashkil etish;

o'qitish va malaka oshirish yo'nalishlari bo'yicha zarur axborot-ma'lumotlar bazasini shakllantirish, ta'lim jarayoniga zamонавиу innovatsion pedagogik, multimedia va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini ishlab chiqishni va ularni joriy etishni tashkil etish.

5.2. Markaz direktori markazga yuklatilgan vazifalarning o'z vaqtida va sifatli bajarilmaganligi, amaldagi qonunchilik va universitet ustaviga muvofiq taqdim etilgan huquq va majburiyatlardan foydalanilmaganligi uchun javobgar hisoblanadi.

5.3. Markaz direktori:

markazga bevosita rahbarlik qiladi;

markazning vazifa va funksiyalarining bajarilishi ustidan mas'ul hisoblanadi;

markazning ishl tartibini tashkil etadi, xodimlar, shuningdek, o'quv, ilmiy-uslubiy va AKT bilan bog'liq tadqiqotlarni muvofiqlashtiradi, markaz tomonidan olib

boriladigan tadqiqotlarning dolzarbligi va ilmiy mazmuni bo'yicha mas'ul hisoblanadi, davlat ilmiy-texnik dasturlari doirasida ilmiy tadqiqot ishlarining joriy va istiqbolli mavzularini aniqlaydi;

markaz xodimlari faoliyatini muvofiqlashtirib boradi, markazda sog'lom muhit va mehnat intizomini ta'minlaydi;

xalqaro ilmiy-texnikaviy bazalar bilan ishlash, xalqaro moliya institutlari, xorijiy OTMlар bilan hamkorlikda loyihamar tayyorlashni ta'minlaydi;

xalqaro moliya institutlari va tarmoq tashkilotlar bilan o'zaro muzokaralar o'tkazadi va ilmiy tadqiqot va innovatsion ishlanmalar bo'yicha buyurtmalar bazasini shakllantiradi;

markaz faoliyati natijalari bo'yicha hisobotlar tayyorlaydi;

universitet rektorining tegishli buyruqlarini amalga oshirdi va ularning bajarilishi to'g'risida axborotlar taqdim etadi.

VI. Yakuniy qoidalar

6.1. Mazkur Nizom universitet Kengashida ko'rib chiqilib, tasdiqlanadi. Nizomga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritishda ham shu tartibga rioya qilinadi.

6.2. Markaz faoliyati universitet Kengashining qaroriga ko'ra universitet rektorining buyrug'i bilan vaqtincha to'xtatilishi, tugatilishi, qayta tashkil etilishi yoki birlashtirilishi mumkin. Markaz tugatilgandan so'ng uning tasarrufidagi barcha vositalar belgilangan tartibda universitet ixtiyoriga o'tadi.

6.3. Markazning yuridik manzili: 100100, O'zbekiston Respublikasi, Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, O'qituvchilar ko'chasi, 103.

6.4. Ushbu Nizom fakultet Kengashining 2022-yil 09 09 dagi 01-sonli majlisi qarori bilan ma'qullangan.

O'zbek tili ta'limi fakulteti dekani

S. Muhamedova

